

Brug- en signaalfunctie

Erkenningsvoorwaarden:

Een vereniging kan worden erkend als geprofessionaliseerde jeugdvereniging met kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie als ze voldoet aan al de volgende voorwaarden:

1° ze doet bovenlokaal aan geprofessionaliseerd jeugdwerk dat in hoofdzaak gericht is op kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie;

2° ze stimuleert de participatie van de kinderen en jongeren, waardoor de betrokken kinderen en jongeren aansluiting vinden bij instellingen of organisaties die hen kunnen helpen deel te nemen aan de samenleving om zo hun achterstelling of uitsluiting weg te werken; (**brugfunctie**)

3° ze sensibiliseert over mechanismen die afbreuk doen aan de rechten en gelijke kansen van kinderen en jongeren, op basis van de eigen praktijkervaring; (**signaalfunctie**)

4° ze werkt samen met verschillende partners;

5° ze is werkgever van ten minste drie voltijdse equivalenten met een inhoudelijke taakstelling.

Brug- en signaalfunctie gaat over de maatschappij veranderen, over structureel werk:

De brug- en signaalfunctie zijn twee kernfuncties binnen het jeugdwelzijnswerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. In Vlaanderen worden ze — samen met het groepsgericht vrijetijdsaanbod en de welzijnsfunctie — gezien als essentiële bouwstenen voor gelijke participatiekansen en het realiseren van kinderrechten. Als deze functies structureel, politiserend en participatief worden ingevuld, hebben ze de grootste maatschappelijke impact.

Brugfunctie:

De brugfunctie verwijst naar het actief leggen van verbindingen tussen jongeren en maatschappelijke levensdomeinen — onderwijs, hulpverlening, arbeid, sport, cultuur, justitie... Twee kernelementen staan centraal: (1) jongeren ondersteunen richting instellingen (empowerment), en (2) verbinding realiseren door ook drempels en praktijken in de ontvangende organisatie aan te passen. De brugfunctie is dus méér dan doorverwijzen, meer dan jongeren versterken en meer dan aansluiten op een extern aanbod: het vraagt drempelverlaging aan beide kanten en richt zich vooral op micro- en mesoniveau.

Jeugdwerkers functioneren effectief als bruggenbouwers dankzij nabijheid, relationeel werken en hun centrale positie tussen leefwereld en systeem.

Signaalfunctie: veranderingsgerichte functie

De signaalfunctie overstijgt de situatie/ het niveau waar het in de brugfunctie over gaat. Het betreft het systematisch opvangen, bundelen, duiden en proactief doorgeven van terugkerende knelpunten die jongeren ervaren in contact met maatschappelijke instellingen. Ze wordt vooral ingevuld op meso- en macroniveau en maakt structurele uitsluiting, discriminatie, ontoegankelijkheid of onrecht zichtbaar.

Jeugdwerkers hebben - door hun nabijheid - een strategische (gunstige) positie om signalen vroeg en accuraat op te vangen (vb. spanningen, discriminatie, uitsluiting of falende systemen).

Vanuit het perspectief van jongeren kunnen jeugdwerkers individuele ervaringen collectiveren, verbinden en inzetten voor structurele verandering (politisierend werken). Om dit te doen zijn samenwerking in netwerk, en participatie en emancipatie van de doelgroep nodig.

Conclusie:

Brug- en signaalfunctie versterken elkaar. Zonder brugfunctie blijf je op afstand van de leefwereld van jongeren. Zonder signaalfunctie blijf je individuele problemen oplossen zonder het systeem zelf in vraag te stellen. Samen zorgen ze ervoor dat jeugdwelzijnswerk zowel nabij als veranderingsgericht is. Je werkt aan concrete trajecten met jongeren én je maakt zichtbaar waar de samenleving moet bijsturen.

In essentie betekent dit dat jeugdwelzijnswerkingen niet alleen plekken zijn waar jongeren terecht kunnen, maar ook actoren die meewerken aan sociale rechtvaardigheid. Dat is een fundamenteel onderdeel van hun erkenning en opdracht.